

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän, munien ja poikasten siirtämistä ja hävittämistä

Hakija

Bioturva Oy / Ari Turunen

Asia

Lupahakemus kolmen kalalokin pesän, munien ja poikasten siirtämiseen tai hävittämiseen lomakylä Bomban rakennusten katoilta Nurmeksella, Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kolmen kalalokin (*Larus canus*) pesän ja niissä olevien munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen. Lomakylä Bomban Safaris välinevuokraamon ja Bombatalon katoilla osoitteessa Tuulentie 10, 75500 Nurmes on kolme pesää ja niissä 2–3 munaa. Hakemus koskee myös poikasia. Pesät voisi olla mahdollista siirtää läheiseen metsään.

Lupaa haetaan ajalle 10.6.-31.7.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Bombatalo on suhteellisen vilkas ruokaravintola kesäisin ja Bomban Safaris kiinteistössä käy asiakkaita vuokraamassa erilaisia retkeilytarvikkeita. Molemmissa käy paljon asiakkaita, ja kun poikaset kuoriutuvat, hyökkäilevät kalalokit ihmisiä kohti. Kesälomakausi on parhaimmillaan ja Bombatalossa on lisäksi katon tervaustyö meneillään, ja kalalokkien pesintä estää sen loppuun saattamisen.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehtot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesinnän häirintään, kolmen pesän ja munien ensisijaiseen siirtämiseen ja toissijaiseen hävittämiseen sekä poikasten siirtämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa ensisijaisesti siirtää ja toissijaisesti hävittää kolme kalalokin pesää ja niissä olevat munat lomakylä Bomban Safaris välinevuokraamon ja Bombatalon katoilta. Mikäli kalalokit rakentavat luvan voimassaoloaikana uusia pesärakennelmia, saa ne hävittää.
- 3 Pesät on ensisijaisesti siirrettävä. Pesät saa hävittää ainoastaan, mikäli sopivaa siirtopaikkaa ei ole löydettävissä tai emot hylkäävät siirretyt pesät. Mikäli siirto

- toteutetaan, pesät tulee siirtää paikkaan, jossa pesinnästä ei aiheudu vaaraa turvallisuudelle. Pesien siirrossa tulee huomioida lajin pesimäbiologia.
- 4 Pesien siirron tai hävittämisen jälkeen on varmistettava, etteivät kalalokit rakenna katoille uusia pesiä. Pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
 - 5 Mikäli poikasia on ehtinyt kuoriutua, saa poikaset siirtää kunhan varmistetaan, että emot näkevät poikasensa siirron ajan. Poikasia ei saa vahingoittaa.
 - 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
 - 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
 - 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
 - 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
 - 10 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4249/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, kuinka monta munaa pesissä oli sekä milloin ja minne pesät siirrettiin, vai hävitettiin ne. Lisäksi tulee kertoa mahdollisista poikasten siirroista ja siitä, miten kalalokkien uudet pesinnät katoilla estettiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Lomakylän ravintolan ja välinevuokraamon katoilla pesivät kalalokit vaarantavat asiakkaiden ja työntekijöiden turvallisuutta. Rakennusten käyttämättä jättäminen siihen asti, että poikaset olisivat lentokykyisiä, ei ole kohtuullista.

Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesien ja niissä jo olevien munien ensisijainen siirtäminen ja toissijainen hävittäminen ei ole osoitettavissa. Pesän ja siinä olevat munat saa hävittää vain siinä tapauksessa, ettei sopivaa siirtopaikkaa löydy. Toimenpiteet tulee aloittaa mahdollisimman pian luvan saamisesta. On kuitenkin mahdollista, että poikasia ehtisi kuoriutua. Tästä syystä lupa on myönnetty poikasten siirtämiseen.

Ehtojen mukaisesti katoilla tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä. Mikäli kalalokit alkaisivat siitä huolimatta rakentamaan uusia pesärakennelmia, saa ne luvan voimassaoloaikana hävittää. Tässä tapauksessa ennaltaehkäisyä tulee edelleen jatkokehittää.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokit voisivat vielä aloittaa uuden pesinnän muualla, mikäli pesien siirto ei ole mahdollista. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon. Lintuja ei myöskään ole sallittua vahingoittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokkien pesintä on tällä hetkellä käynnissä ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttamien turvallisuusriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Nurmes kirjaamo@nurmes.fi

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry. (PKLTY) lintuhannu57@gmail.com

SLL Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry. pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry. (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4249/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4249/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 10.06.2025 12:55

Ratkaisija Aalto Tapio 10.06.2025 12:56

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.